

Aan de leden van Provinciale Staten provincie Noord-Brabant

Plaats: 's-Hertogenbosch
Betreft: Oproep Manifestpartners
Datum: 22 juni 2021

Geachte leden van Provinciale Staten,

U heeft de opdracht om een nieuwe coalitie voor Noord-Brabant te vormen die de komende twee jaar onze provincie daadkrachtig kan besturen. Wij wensen u daarbij veel wijsheid en succes toe. In de aanloop naar de verkiezingen van 2019 sloegen de Brabantse Manifestpartners de handen ineen om samen een duurzaam perspectief te schetsen. Het manifest 'Brabants mozaïek in ontwikkeling' is de vrucht van die samenwerking en boden we u aan op 25 maart 2019.

Vanwege de grote urgenties op maatschappelijke opgaven rond klimaat, energie, natuur, water en landbouw vinden de Manifestpartners het wenselijk dat u verder kijkt dan de korte resterende termijn van deze bestuursperiode, maar een agenda zet voor de komende zes jaar.

Hoofdpunten Manifest

- Gebiedsgerichte en integrale aanpak van de ingrijpende transities van landbouw, klimaat, natuur, water en energie;
- Samenhangend en gedragen beleid dat stuurt op een toekomstbestendige en vitale landbouw;
- Eenduidige randvoorwaarden, heldere beleidslijnen en financiering om de omslag te kunnen maken naar een duurzame energiehuishouding;
- Voortzetten, verbreden en intensiveren van de zorg voor natuur en landschap;
- Sturen op een robuust en klimaatbestendig watersysteem.

Deze hoofdpunten zijn nog steeds actueel en onderwerp van ons en uw dagelijks werk. Versnelling en versterking is nodig op de volgende actuele thema's:

Benutten kansen verduurzaming agrarische sector

Nu het Rijk natuurinclusieve landbouw als een gewenste ontwikkelrichting heeft omarmd, is het niet meer de vraag of de agrarische sector moet verduurzamen, maar hoe en hoe snel. Manifestpartners zoeken actief naar samenwerking bij de ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen, het creëren van experimenteerruimte en het bieden van maatwerk op erfniveau. Ook vragen wij meer aandacht voor bedrijfsvoering maatregelen, naast bestaande stalmaatregelen uit de Interim Omgevingsverordening. In alle agrarische gebieden is een goede landbouwstructuur van groot belang voor het toekomstperspectief van agrarische bedrijven. Zij leveren immers een wezenlijke bijdrage aan maatschappelijke doelstellingen, zoals een mooi landschap, weidegang, biodiversiteit, waterhuishouding en natuurbeheer. De Brabantse landbouw is, in al zijn diversiteit, een onontbeerlijke partner bij de instandhouding van het Brabantse Mozaïek en de Brabantse economie. Een consistent provinciaal beleidskader moet deze ontwikkeling ondersteunen en stimuleren.

Kaders voor aanpak droogte en verdroging

Het vraagstuk rond watertekorten speelt al langere tijd, maar is door de laatste afgelopen droge jaren veel urgenter geworden. Waterbeschikbaarheid is voor alle functies in het geding: drinkwater, landbouw, industrie en natuur. De Manifestpartners vragen de provincie dit onderwerp (nog) hoger op de agenda te zetten. Duidelijk is dat een brede en gedragen aanpak nodig is om klimaatrobuust te worden – zowel in het stedelijk als in het landelijk gebied - en de (grond)waterbalans te herstellen. De Manifestpartners roepen de provincie op om daarvoor duidelijke kaders te stellen. Dat kan door, in overleg met andere overheden, doelstellingen (kwantitatief en kwalitatief) te formuleren, die leiden tot maatregelen voor een spoedig herstel van de (grond)waterbalans. De Manifestpartners realiseren zich dat dit moet leiden tot het grootschalig vasthouden van water en het beperken van grootschalige en

kleinschalige onttrekkingen. De Manifestpartners zijn al met elkaar en provincie in overleg voor een nieuw grondwaterconvenant, als eerste stap naar een robuuster (grond)watersysteem.

Versnellen stikstofaanpak

Binnen de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (BOS) werken we samen aan daling van de stikstofdeken, intensiveren we natuurherstel en -versterking en onderzoeken we of economische en maatschappelijke ontwikkeling mogelijk is. Landelijk presenteerden LTO, VNO-NCW, MKB NL, Bouwend NL, Natuur & Milieu en Natuurmonumenten het versnellingsakkoord "Duurzaam evenwicht", dat een concrete versnelling van de stikstofaanpak voorstelt. De Manifestpartners verkennen graag samen met u en andere partners hoe we deze versnelling en dit akkoord voor Brabant kunnen concretiseren.

Versterken uitvoeringskracht en gebiedsgerichte aanpak

Elk van deze vorige punten valt of staat met het versterken van de gebiedsgerichte aanpak en de uitvoeringskracht en -kwaliteit. De Manifestpartners vinden het noodzakelijk dat de Provincie de urgentie vergroot van de aanstaande en lopende gebiedsprocessen. Het inzetten op het versterken van de uitvoeringskracht heeft op dit moment daarbij prioriteit. Daarvoor is geld en menskracht nodig maar tevens een grondfonds voor de dynamiek, een ondersteunend instrumentarium en betrouwbare basisinformatie zoals goede hydrologische analyses.

Bij de gebiedsgerichte aanpak met nieuwe opgaven komen meer grondeigenaren voor nieuwe uitdagingen te staan. Hun verdienmodel en eigendom is immers in het geding is. We vragen de provincie om haar regierol in te vullen, met een heldere doelstelling, uitnodigend kader én ondersteuning voor deze eigenaren. De Manifestpartners vragen om ruimte voor maatwerk, flexibiliteit en budget, om met een sterk gedragen gebiedsteam samen met 'boer, burgers, buitenlui' door te kunnen pakken.

Uitvoerende Manifestpartners zijn en blijven samen met de provincie intensief betrokken bij de sturing, keuzen en uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak. We pleiten voor een eenvoudige structuur die vooral de gewenste versnelde uitvoering in de gebieden ondersteunt. We vragen de provincie om meer aandacht te schenken aan de gehele breedte van de Brabantse natuur. Nu ligt de nadruk op de complexere Natura 2000 gebieden. De gebiedsgerichte aanpak van het provinciale Brabantse natuurnetwerk en de ecologische verbindingzones en de koppeling met de wateropgaven (KRW) lijkt ten opzichte daarvan ondergeschikt. Deze gebieden vragen tevens om een aanpak waar natuur, landbouw, water worden gecombineerd. Gezien het belang van deze aanpak vragen we de Provincie om af te zien van de voorgenomen bezuiniging op Natuur.

Uitnodiging

We nodigen u uit om bovenstaande punten nadrukkelijk bij de coalitiebesprekingen te betrekken en in het nieuwe bestuursakkoord te laten landen. Gelet op de urgentie en het maatschappelijk draagvlak dat wij vertegenwoordigen, willen we het Manifest en deze actualisatie graag toelichten.

De Manifestpartners zijn: Brabants Landschap, BPG, BMF, ZLTO, de Noord-Brabantse Waterschappen, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer. De aanvulling op het manifest wordt bovendien ondersteund door Brabant Water, VNO/NCW en Noord-Brabantse gemeentelijke regio's.

Namens deze:

Brabants Landschap: Joris Hogenboom

ZLTO: Wim Bens

Brabantse Milieufederatie: Femke Dingemans

BPG Vereniging landelijk Brabant: Maurits van Bouwdijk

Noord-Brabantse Waterschappen: Kees-Jan de Vet.

Link manifest: https://issuu.com/brabantslandschap/docs/manifest_opmaak_voor_web